

Aika	Keskiviikko, 19. pvä helmikuuta 2025 klo 17.32
Paikka	Haapaniemen hiippakuntakartano, Haapaniementie 50, Kuortane
Jäsenet	Ilonen Suvi Kalliovalkama Elina Koivuniemi Tuomas Laasanen Mervi Lusa Arja Myllymäki Minna Niiles Samuli Nissinen Eino Panula Aaro Vallipuro Karoliina von Gross Ville Klapuri Tuomo Laine Teija Leskelä Vihtori Silvolahti Harri Virkamäki Karoliina Väätäinen Matti
Läsnäolo-oikeutetut:	piispa Matti Salomäki hiippakuntadekaani Terhi Kaira lakimiesasessori Tuomas Hemminki
Tuomiokapitulin henkilöstö	Jaakko Antila, Annukka Pihlaja

1 § Avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 17.32.

Alkuhartauden piti piispa Matti Salomäki

Kokouksen alussa hiippakuntavaltuusto luovutti Pirjo Sariolalle Kirkkohallituksen myöntämän Pro Ecclesia -mitalin.

2 § Nimenhuuto

Kokouksessa oli läsnä tämän pöytäkirjan mukaisesti 17 hiippakuntavaltuuston jäsentä ja viisi tuomiokapitulin viranhaltijaa

3 § Kokouskutsu ja asiakirjat

Tuomiokapituli on kutsunut hiippakuntavaltuuston koolle sähköpostitse 11.12.2024. Työjärjestyksen 2 § on mainittu hiippakuntavaltuuston jäsenen ja seurakunnan aloiteoikeudesta. Aloitteet on jätettävä viimeistään kuusi viikkoa ennen kokousta.

Kokousaineisto on toimitettu 12.2.2025.

KL 10 luvun 15 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

4 § Pöytäkirjan tarkastus ja ääntenlaskijat

Pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina. Hiippakuntavaltuuston pöytäkirjantarkastajat on yleensä valittu aakkosjärjestyksessä läsnä olevista jäsenistä.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Mervi Laasanen ja Arja Lusa.

5 § Käsittelyjärjestys

Kokouksen käsittelyjärjestykseksi hyväksytään tämä esityslista.

Päätös Kokouksen käsittelyjärjestys oli tämän pöytäkirjan mukainen

6 § Lapuan hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus 2024

1. Johdanto

Kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Lapuan hiippakunta tukee seurakuntia kirkon perustehtävän toteuttamisessa ja toteuttaa sitä tuomiokapitulin omassa työssä. Lisäksi hiippakunta vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan. Hiippakunnan toimintaa ohjaavat perinteiset kristilliset hyveet: usko, toivo ja rakkaus (1. Kor. 13:13).

Hiippakuntavaltuusto on hyväksynyt Lapuan hiippakunnalle vuoteen 2026 suuntaavan strategian. Hiippakunta liittyy strategisissa tavoitteissa monilta osin kirkon yhteiseen Ovet auki -strategiaan. Hiippakunta toimii, keskustelee ja viestii rohkeasti kristillisen sanoman pohjalta. Tuomiokapitulin työ rakentuu luottamuksen, yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen varaan.

Kertomusvuonna 2024 Lapuan hiippakunnassa oli 36 seurakuntaa: Lapuan tuomiokirkko-seurakunta, Alajärven seurakunta, Alavuden seurakunta, Kauhavan seurakunta, Kuortaneen seurakunta, Soinin seurakunta, Ähtärin seurakunta, Ilmajoen seurakunta, Isojoen

seurakunta, Isonkyrön seurakunta, Kauhajoen seurakunta, Kurikan seurakunta, Seinäjoen seurakunta, Teuvan seurakunta, Kaskisten seurakunta, Kristiinankaupungin suom. seurakunta, Laihian seurakunta, Mustasaaren suom. seurakunta, Pietarsaaren suom. seurakunta, Vaasan suom. seurakunta, Vähänkyrön seurakunta, Joutsan seurakunta, Jyväskylän seurakunta, Jämsän seurakunta, Keuruun seurakunta, Muuramen seurakunta, Petäjäveden seurakunta, Toivakan seurakunta, Uuraisten seurakunta, Hankasalmen seurakunta, Kinnulan seurakunta, Laukaan seurakunta, Pihtiputaan seurakunta, Saarijärven seurakunta, Viitasaa-
ren seurakunta ja Äänekosken seurakunta.

Helmikuussa 2024 toimitettiin kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsen-
ten vaali. Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi 30.4.2024 saakka Eino Nissinen
ja varapuheenjohtajana Harri Silvolahti. Jäseniä olivat: Elina Kalliovalkama, Piia Kattelus-
Kilpeläinen, Tuomas Koivuniemi, Suvi Ilonen, Siiri Muhonen, Kai Niemelä, Heikki Palola,
Raija Pekkarinen, Erkki Puhalainen, Eija Sippola, Erkki Tukeva, Jari Tuukkanen, Pipsa
Wilhelms, Aila Jaakkola, Tuomo Klapuri, Jenny Kärki, Minna Lainimo, Arto Lehtineva ja
Kalle Hiltunen. Uuden hiippakuntavaltuuston kausi alkoi 1.5.2024. Puheenjohtajaksi va-
littiin 29.5.2024 Tuomas Koivuniemi ja varapuheenjohtajaksi Harri Silvolahti. Jäseniä
ovat: Karoliina Vallipuro, Samuli Niiles, Mervi Laasanen, Aaro Panula, Minna Myllymäki,
Arja Lusa, Suvi Ilonen, Elina Kalliovalkama, Kai Niemelä, Eino Nissinen, Erkki Puhalainen,
Jari Tuukkanen, Pipsa Wilhelms, Karoliina Virkamäki, Matti Väätäinen, Riku Bucht, Ville
von Gross, Vihtori Leskelä ja Tuomo Klapuri. Hiippakuntavaltuusto kokoontui vuoden
aikana kahteen kokoukseen. Hiippakuntavaltuustolle ei tehty aloitteita. Lokakuussa 2024
Lapuan hiippakunta isännöi hiippakuntavaltuustojen puheenjohtajien ja tuomiokapitulien
maallikkojäsenien valtakunnallista verkostotapaamista.

Tuomiokapitulien istunnoissa puheenjohtajana toimi piispa Matti Salomäki. Varapuheen-
johtajana toimi tuomiorovasti Jussi Peräaho. Jäseninä olivat lakimiesasessori Tuomas
Hemminki, hiippakuntadekaani Terhi Kaira, pappisasessori Ari Auranen, pappisasessori
Kirsi Pohjola sekä maallikkojäsen Kai Niemelä (29.5.2024 saakka) ja Minna Myllymäki
(29.5.2024 alkaen). Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Eino Nissisellä (29.5.2025
saakka) ja Tuomas Koivuniemellä (29.5.2024 alkaen) oli kokouksissa läsnäolo- ja puheoi-
keus. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hiippakuntapastori Jaakko Antila. Tuomiokapituli piti
vuoden aikana yhteensä 12 kokousta.

Henkilötyövuodet 2022–2024

2022	2023	2024
13,0	10,8	10,6

Henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia vuonna 2024. Toimistosihteerin perhevapaiden ajalle (tammi-toukokuu) ei palkattu kokoaikaista sijaista. Kirkon eläkerahasto huolehtii kuntoutussihteerin palkkakuluista.

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2024

Kertomusvuoden aikana oli vireillä kaksi laajaa seurakuntarakenneselvitystä, toinen eteläisessä ja toinen pohjoisessa Keski-Suomessa. Selvitysten tarkoituksena oli etsiä ennakoluultomasti rakenneratkaisuja, joilla voidaan parhaiten turvata seurakuntien työ hiippakunnan kaikissa osissa pitkällä aikavälillä. Eteläisen Keski-Suomen selvitys eteni päätöksentekoon. Tuomiokapituli esitti viiden seurakunnan liitoskokonaisuutta, mutta kirkkohallitus teki asiasta tuomiokapitulin aloitteesta poikkeavan ratkaisun. Tämän seurauksena vuoden 2025 alusta Joutsan ja Toivakan seurakunnat liittyivät Jyväskylän seurakuntaan.

Rekrytoinnin haasteet jatkuivat hiippakunnassa. Monilla seurakunnilla oli vaikeuksia löytää erityisesti hengellisen työn tekijöitä. Haasteellisella rekrytointilanteella on suora vaikutus esimerkiksi seurakunnan muiden työntekijöiden työssäjaksamiseen. Toisaalta vuoden aikana seurakunnat kehittivät rekrytointikäytäntöitään, ja osa teki tässä asiassa myös yhteistyötä. Tuomiokapituli nosti rekrytointinäkökulmia esille eri tilanteissa, kuten johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tapaamisissa.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Kirkon yhteinen Ovet auki -strategia ja hiippakunnan Rohkeasti-strategia ovat ohjanneet kaikkea tuomiokapitulin työtä ja toimintaa. Seuraavassa tarkastellaan niitä strategioista johdettuja tavoitteita, jotka hiippakuntavaltuusto asetti vuodelle 2024.

3.1 Ajankohtaisiin haasteisiin vastaaminen

Suomessa elää köyhydessä arvioilta noin 130 000 lasta. Vuoden aikana pohdittiin yhdessä seurakuntien työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa, miten lapsiperheköyhyyden seurauksia voitaisiin lieventää ja lasten hyvinvointia vahvistaa. Teema nostettiin esiin uutiskirje Lehtisessä, webinaareissa, henkilöstökoulutuksissa ja julkisessa keskustelussa. Ihmisten sosiaalietuuksien karsiminen ja työttömyysturvan heikentyminen näkyivät lisääntyvinä asiakasmäärinä ja mutkikkaina asiakastilanteina diakoniassa. Seurakunnan diakoniatyön arjesta saatua tietoa välitettiin eteenpäin eri verkostoissa. Kertomusvuoden aikana hyvinvointialueiden verkostot ovat vahvistuneet ja hankkeet edistyneet.

Kertomusvuonna jatkettiin podcast-tuotantoa Kapitulin kahvipöydässä -kanavalla. Erityisesti panostettiin sisällölliseen ideointiin ja eri kohderyhmien tavoittamiseen. Podcast on yksi vastaus siihen, mihin webinaarit eivät anna mahdollisuutta eli ihmiset voivat kuunnella ne itselleen sopivalla ajalla kanavista, joita muutoinkin käyttävät. Kapitulin kahvipöydässä keskusteltiin vuoden mittaan kirkollisesta demokratiasta, perehdyttämisestä, opinnoista ja pappisurasta, pyhiinvaelluksesta, lähetystyöstä, osallisuudesta ja kirkolliskouksesta. Jaksoilla oli keskimäärin 50 seuraajaa.

3.2 Missionaarisuuden ja kansainvälisten yhteyksien vahvistaminen

Hiippakunnallista kumppanuutta Keski-Saksan evankelisen kirkon kanssa vahvistettiin. Kumppanuussopimuksen jatkuminen allekirjoitettiin huhtikuussa. Syksyllä järjestettiin seurakuntien edustajien tutustumismatka, jonka keskiössä oli kyseisen kirkon kokeilutoiminta. Kesäkuun alussa osallistuttiin yhteispohjoismaiseen Mittnordenmöte-kokoukseen Trondheimissä.

Yhteyksiä Jimma-Bethelin synodiin Etiopiassa ylläpidettiin aktiivisesti. Tuomiokapituli ja hiippakunnan seurakunnat lahjoittivat auton synodin käyttöön. Synodin presidentti Kebede osallistui lähetyskumppanuusneuvotteluihin ja hiippakunnalliseen lähetysjuhlaan elokuussa 2024. Lähetysjuhlan pääjuhlaan osallistui noin kolmesataa seurakuntalaista eri puolilta hiippakuntaa. Lähetysjuhlan yhteydessä sekä muissa koulutuksissa ja viestinnässä korostettiin globaalikasvatuksen näkökulmia. Rauhankasvatusta pidettiin esillä myös lasten ja nuorten parissa työskenteleville seurakunnan työntekijöille järjestetyissä alueellisissa aamubrunssitilaisuuksissa.

3.3 Ympäristövastuun ja kohtuullisen elämäntavan korostaminen

Kirkon ympäristödiplomi konkretisoi ympäristövastuun toteuttamista seurakunnan työssä ja toiminnassa. Kirkkohallituksen suosituksena on, että jokainen seurakunta hankkisi ympäristödiplomin vuonna 2025. Kertomusvuonna usealle hiippakunnan seurakunnalle myönnettiin diplomi. Tuomiokapituli tuki seurakuntia ympäristödiplomin hankkimisessa. Myös oman ympäristödiplomin hankkiminen tuomiokapitulille edistyi.

Eri yhteyksissä korostettiin kohtuullisen elämäntavan merkitystä sekä ihmisen tehtävää viljellä ja varjella. Tuomiokapituli toteutti omassa toiminnassaan syksyllä 2023 julkaistun kirkon maaseutulinjauksen suosituksia.

3.4 Hyvän hallintokulttuurin ja osallisuuden edistäminen

Piispantarkastukset toteutettiin Saarijärven, Keuruun ja Seinäjoen seurakunnissa. Seinäjoen seurakunnan piispantarkastus poikkeuksellisen pitkäkestoisena ja laajana työllisti esimerkiksi työyhteisökonsultteja runsaasti. Lisäksi piispa teki tutustumisvierailut Kaskisten, Kurikan, Kinnulan, Hankasalmen, Isonkyrön ja Mustasaaren seurakuntiin.

Hiippakunta- ja kirkolliskokousvaaleissa valittiin edustajat toimikaudelle 2024-2028. Vaalit saatiin vietyä läpi laadukkaasti ja niiden tuomaa julkista keskustelua hyödynnettiin kirkon sanoman ja ajankohtaisten kysymysten esillä pitämisessä. Valmiusyhteistyöhön osallistuttiin alueellisella, valtakunnallisella ja pohjoismaisella tasolla. Tuomiokapitulilta pyydettiin koulutuspanosta alueellisille maanpuolustuskursseille ja maanpuolustuksen erityiskursseille.

Kirkkojärjestys edellyttää paikallisen tai alueellisen nuorten vaikuttajaryhmän perustamisesta. Tuomiokapituli tuki ryhmien toiminnan käynnistämistä. Syyskuussa 2024 ryhmien edustajat kutsuttiin hiippakunnalliseen verkostoitumistapahtumaan. Paikalla oli vajaa 50 nuorta vaikuttajaa ja työntekijöitä, jotka mahdollistavat ryhmien toiminnan seurakunnissa. Tilaisuus suunniteltiin yhdessä nuorten kanssa. Se oli sisällöllisesti onnistunut, ja nuoret puhuivat avoimesti toiveistaan kirkon tulevaisuuden suhteen.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hiippakunnan tilikausi oli lievästi ylijäämäinen, 33 613,61 euroa. Tuloksen saavuttamisessa merkittävä vaikutus oli henkilöstön virkavapaudet, joiden ajaksi ei palkattu sijaisia.

Inflaation vaikutus näkyi erityisesti matkakustannuksissa ja palvelujen ostoissa.

Tilikauden aikana tuomiokapituli lahjoitti 45 000 euroa Jimma-Bethelin synodille auton hankintaa varten. Lahjoitusta varten seurakunnissa kerättiin kolehti ja myös yrityksiltä saatiin avustuksia. Kuitenkin merkittävä osuus lahjoituksesta annettiin hiippakunnan ra-
hoista.

Liitteenä vuoden 2024 tuloslaskelmat hiippakunnan toiminnan ja toimitilojen osalta, sekä taulukko tavoitteiden saavuttamisesta vuonna 2024

Esitys: Hiippakuntavaltuusto päättää:

1. hyväksyä Lapuan hiippakunnan toiminta- ja talouskertomuksen vuodelta 2024
2. lähettää ne kirkolliskokouksen käsiteltäväksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaan.

8 § Hiippakuntavaltuustojen edustajien valinta kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskuntaan toimikaudeksi 2026–2030

Kirkon työmarkkinalaitoksen neuvottelupäällikkö on lähettänyt hiippakunnille tiedoksi alla olevan viestin.

Kirkon työmarkkinalaitoksen nykyisen valtuuskunnan toimikausi päättyy 31.12.2025 ja tavoitteena on asettaa uusi 1.1.2016 lukien. Tämän vuoksi kirkon työmarkkinalaitos muistuttaa teille, että käynnistäisitte hiippakuntanne ehdokasasettelun valtuuskuntaan vuoden 2025 aikana, niin että esitettävät ehdokkaat olisivat selvillä syksyn 2025 aikana, mielellään syyskuun loppuun mennessä.

Kirkon työmarkkinalaitoksesta annetun lain (654/2023) 2 § 2 momentin mukaisesti Kirkkohallitus valitsee kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskuntaan jokaisesta hiippakunnasta yhden palvelussuhteen ehtoja tuntevan työnantajatahoa edustavan jäsenen ja varajäsenen hiippakuntavaltuuston tekemän ehdollepanon perusteella. Jäsenten ja varajäsenten vaalia varten hiippakuntavaltuustot asettavat ehdolle neljä henkilöä. Kyseisen lain 2 §:ssä on säädetty myös kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan tehtävistä. Valtuuskunnan työjärjestyksessä on määrätty sen tehtävistä vielä tarkemmin.

Edellä mainitun lain 3 §:n perusteella valtuuskuntaan voidaan valita henkilö, jolla on kirkkolain (652/2023) 9 luvun 2 §:n 1 momentin mukainen vaalikelpoisuus seurakunnan luottamustoimiin ja joka on antanut suostumuksensa tehtävän vastaanottamiseen. Vaalikelpoinen ei siis ole henkilö, joka on itse evankelis-luterilaisen kirkon palvelussuhteessa. Vaalikelpoisia valtuuskuntaan eivät myöskään ole evankelis-luterilaista kirkkoa koskevan virka- ja työehtosopimuksen allekirjoittajajärjestöön tai sen jäsenjärjestöön luottamushenkilö- tai pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa olevat henkilöt.

Kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan jäsenen ja varajäsenen valinnassa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n vaatimus sukupuolijakaumasta, joten toivomme neljää ehdokasta, kahta miestä ja kahta naista. Tämän lisäksi on huolehdittava siitä, että ehdokkaat

tuntevat palvelussuhteen ehtoja ja ymmärtävät edustavansa työnantajaa, jos tulevat valituksi valtuuskunnan jäseneksi. Kirkkohallituksen täysistunnolle valmistelun tueksi olisi tarkoituksenmukaista saada ehdokkaista jonkinlaiset ansioluettelot.

Hiippakuntavaltuusto päättää Lapuan hiippakunnan ehdollepanosta seuraavassa kokouksessaan.

Esitys Hiippakuntavaltuusto merkitsee asian tiedoksi

Päätös Merkittiin tiedoksi.

9 § Muut esille otettavat asiat / tiedotusasiat

Eino Nissinen toi tiedoksi kuulumisia Kirkon työmarkkinalaitoksen ja kirkkohallituksen ajankohtaisista asioista.

Hiippakuntavaltuuston seuraava kokous 26.5.2025.

Päätös Merkittiin tiedoksi

10 § Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.25.

Pöytäkirjan vakuudeksi 19.2.2025

Tuomas Koivuniemi
puheenjohtaja

Tuomas Hemminki
kokouksen sihteeri

Pöytäkirjan tarkastajat

Mervi Laasanen

Arja Lusa